

U t w a n d r a

är kloft nog, men hwartill?

—
Ett samtal i Sverige 1874

emellan

en Jordbrukare, en Smed

och

en Resande från Amerika.

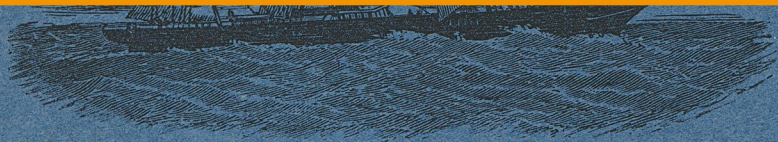
—
Utgifwen af Canadiska Regeringens Emigrations-Departement.
—

Ur KB:s samlingar

Digitaliserad år 2013

National Library
of Sweden

Göteborg,

tryckt hos S. N. Granberg, 1874.

1874
1874
1874

U t w a n d r a

är kloft nog, men hwartill?

—

Ett samtal i Sverige 1874

emellan

en Jordbrukare, en Smed

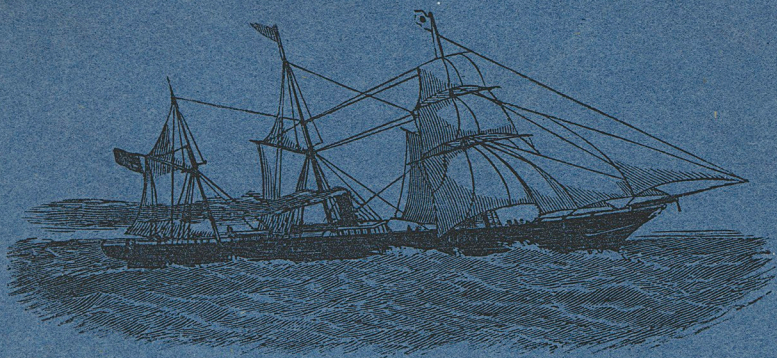
och

en Resande från Amerika.

—

Utgifwen af Canadiska Regeringens Emigrations-Departement.

—

Göteborg,

tryckt hos S. A. Granberg, 1874.

U t w a n d r a

är flokt nog, men hwardtill?

ett samtal i Sverige 1874

emellan

en Jordbrukare, en Smed

och

en Resande från Amerika.

Göteborg,

tryckt hos S. A. Granberg, 1874.

Utwandra

är klokt nog, men hwartill?

Andersson: Jag har verkligen en tid tänkt på att öfvergifwa Sverige för att söka ett nytt hem i en annan werldsdel. Ni tyckes wara från Amerika, säg mig är det verkligen ett godt land för en jordbrukare.

Resande: Amerika är ett ofantligt stort land, många gånger större än hela Europa, med många olika slags jordmon, och klimat, folktracéer och regeringsätt. Då blott ungefär en femtedel af hela detta ofantliga land är odladt och bebott af de hwhite, kan jag med godt samwete inthga att det är ett mycket godt land, isynnerhet för den fattige, som der skall finna fördelattiga platser och kan wälja efter behag.

Andersson: Då landet är så stort som Ni säger, måste wissa delar wara bättre än andra. Till hwilken del af Amerika will Ni råda mig att resa?

Resande: Det beror på två saker, först: på hwilket sätt Ni ämnar tjena. Ett uppehälle, för det andra, hwad Ni verkligen kan uträtta.

Andersson: Jag har varit jordarbetare allt ifrån min barn-dom, och Ni kan wäl se på mig att jag ej är synnerligen rik. Om jag skall utwandra så är det för att komma i besittning af ett eget jordbruk på ett halft hundra eller ett hundra tunnland, eller ännu mera alldenstund mina barn wera upp och jag gerna wille skaffa dem hem i min närhet. Nu har jag blott tio tunnland, och det är wäl litet för mig sjelf och lönar alls icke att dela på till barnen.

Resande: Ni will således helst blifwa jordbrukare plöja, så och förda nog till ett godt uppehälle för er sjelf och er familj.

Andersson: Ja! det är min högsta önskan.

Resande: Nå wäl, då får jag göra Eder ännu en fråga. När Ni betalt öfverresan för familjen har Ni då penqar nog öfwer att köpa en odlad egendom? Priset blir 50 till 60 Riksdaler per acre.*)

Andersson: Nej wist icke, jag har blott små tillgångar och har en stor familj — hustru och 6 barn — när jag betalt min

*) En acre är ungefär 26 swenska kappland.

skuld här, har jag knappt pengar nog till öfverresan långt mindre till köp af egendom wid framkomsten, såvida ej säljaren wille gifwa mig kredit, tills jag hinner betala honom. Märkt wäl jag är fattig.

Resande: Många här i landet anse sig fattiga emedan de ej hafwa råd att hålla tjenare till sin uppafning, samt andra beqwämligheter. I Amerika, och i synnerhet i den nordliga delen, anses icke en man fattig då han har starka armar att arbeta med och är willig att bruka dem, och aldri minst om han är så lycklig att ega en god och trägen hustru och sex barn.

Andersson: Nå då bör jag ju egentligen vara nöjd; ty jag har alla de egenheter, som Ni framställer för en rik man.

Resande: Jag tror att jag nu wet hwad Ni önskar, Ni will så fort som möjligt, helst ströxt, blifwa egare af en jordlott, stor nog till Er egen och familjens underhåll, men penningar till att köpa det, har Ni icke.

Andersson: Alldeles.

Resande: Då skall Ni taga "homestead" antingen i Canada eller de westra staterna.

Andersson: Homestead, hwad är det?

Resande: De Brittiska provinserna i Amerika, nemligen Ontario och Manitoba gifwa hwar familjefader från 160 till 200 acres oodladt land, antingen skog eller slåttland, på willfor att han skall bo på detsamma 3 år, och under den tid uppodla något deraf.

Andersson: Får han landet utan betalning?

Resande: Ja fullkomligt fritt. Efter de 3 års förlopp behöfwer han endast gå till Regeringskontoret i sitt distrikt, och der aflägga tillräckligt bewis på att han verkligen som jordbrukare har bebott egendomen hela tiden, och han får då sitt fastebref derpå.

Andersson: "Homestead" är en mycket god sak för en fattig man, men antag nu att jag tog "homestead" och det första året icke wore i stånd att bygga ett hus, rödja skogen och underhålla min familj af min gröda, hwad då?

Resande: Då wore Ni twungen att arbeta hos en granne, en del af tiden, för att tjena penningar dertill.

Andersson: Ja men om nu granne äro lika dåligt ställda som jag, hwad penningar angår?

Resande: Det äro de ej alla, i hwart distrikt skall Ni alltid träffa någon som önskar att få sin jordlott röjd så fort som möjligt. Sådana människor äro glada att få en granne att arbeta för sig 2 eller 3 månader på året, föröfrigt skall Ni alltid i skogsstråterna finna personer, som sysselsätta sig med att hugga timmer till salu, och de wilja begagna nybyggarnes arbete om wintren, och betala dem bra derjäre.

Andersson: Ni sade att willkoren för "homestead" war att man skulle bo der i 3 år, men om jag nu gick och arbetade för andra en del af tiden skulle jag då intet förlora min rätt till jordlotten?

Resande: Nej ingalunda, sålänge Ni blott förbättrar Er jordlott och derigenom wisar att det är Er mening att behålla den, göres intet afseende wid ett par månaders frånvaro. De wilkor skall jag säga Er, äro framställda för att hindra penningsspekulanter att taga "homestead", hålla dem 3 a 4 år utan att göra något wid dem, och när de angränsande lotter äro upptagna och odlade, och deras egen jord derigenom fått värde, sälja dem. Den Canadiska regeringen är särdeles wälwillig mot nybyggare, men gynnår icke spekulanter.

Andersson: Det tycker jag om, men ser Ni jag har 3 söner på 14, 16 och 18 år, när nu de äro wurna will jag gerne behålla dem i grannskapet, kan jag då äfwen få land till dem?

Resande: Ja, det kan Ni, det är en helt naturlig önskan och regeringen har förutsett den, Ni kan köpa jord till de 2 yngste för omkring 4 riksdaler pr acre, och till den äldste taga "homestead" med omkring 100 acre, när han fyllt 18 år, men han behöfwer icke bo der, men en bestämd del deraf får odlas i 3 år, ty det wisar att det är hans mening att nyttja jorden när han blir myndig hwilket han i Amerika blifwer wid 21 års ålder.

Andersson: Men ännu har Ni intet sagt mig till hwilken del af Amerika Ni tycker jag bör resa och hur mycket det kostar att komma dit med min familj.

Resande: De Engelska besittningar i Nordamerika, som nu kallas Dominion af Canada, innefatta nästan halfwa delen af hela sälllandet, det kan lätt bewisas om Ni kastar en blick på denna karta. Det är större än de fjörenta Staterna hwilka hafwa 40 millioner inwånare och Canada har endast 4 millioner, deraf kan Ni se att der fins mera uppodladt land i Canada, än de fjörenta Stater. Då Ni önskar att få fort som möjligt blifwa jordegare, råder jag Er att resa till Ontario eller Manitoba, provinserna Ontario har ensamt flera inwånare än hela konungariket Danmark, men der är plats nog för många flera, emedan det är 10 gånger så stort. Der är ännu massor af uppodladt land och "homesteads" som äro utmäta och färdiga att tagas i besittning, när som helst någon skulle önska det. Dessutom gör regeringen ännu mera för utwandrare, den gifwer hwar emigrant öfwer 12 år gammal, omkring 22 Rdr swenskt som en gåfwa, när han har varit der öfwer 3 månader, hwilket skulle för Er hufv, hustru och 3 söner blifwa 100 Rdr.

Andersson: Och det är en verklig gåfwa! skall den icke betalas tillbaka?

Resande: Nej det är en verklig gåfwa, bestämd att sätta invandraren isländ till att underhålla sig sjelf och familj, under det han söker arbete för den första vintren.

Andersson: Ja så nu talar Ni om vintren då påminner jag mig hafwa hört att vintren i Canada är mycket sträng, kallare än i Förenta Staterna.

Resande: Nåväl, eftersom Canada sträcker sig ända till norr om polarkretsen kan Ni naturligtvis finna ställen som äro mycket kalla, men der är dock föga kallare än i Sverige och Norge. Deputom skall en blick på denna karta visa Er att Ontario sträcker sig i söder till Erie-sjön eller den 42 breddgrad hwilket är samma höjdpunkt som Rom, och nära 13 gr. sydligare än Köpenhamn.

Andersson: Men jag har hört att på somliga platser i Canada ligger snön på marken hela vintren om.

Resande: Fullkomligt sannt, men det är samma förhållande med några af Staterna. I de sydliga och westliga delarne af Ontario är snön icke mer än några tum djup, och ligger föllan mer än ett par månader. Jag har upplefwat några vintrar när snön icke låg mer än en månad, till stor förtret för inwånarne.

Andersson: Jag kan då intet se någon orsak att önska att snön skulle ligga längre.

Resande: Ja men det är dock förhållandet. Ser Ni folket tycker om vackra vägar och de äro aldrig så vackra som wid godt slädföre. Om vintren före landtmannen sina waror till torget, och det går fortare och lättare att föra dem på släda än i wagn, när snön ligger, och så skall Ni tro att vintren är förlustelsens tid, man besöker sina släktingar och wänner. Har Ni blott engång försökt en utflykt på Canadas jemna snö, så kan Ni wara säker på att Ni intet will utbyta den mot dimman och regnet, som Ni här äro wana wid.

Andersson: Ni synes tycka lika mycket om snö som en Nyb, men så långwarig frost och snö skall ju förhindra alla jordarbeten.

Resande: Ja men der är icke mycket att göra wid marken den årstiden, landtmannen har nog att göra i log och laba, i stogen efter wed, och i staden att sälja sina produkter.

Andersson: Jag har hört några försträckliga historier om män som frusit ihjäl på landsvägen, och deras hustrur och barn hemma i husen, några af dessa woro komna från Sverige året förut, och i deras hembygd hade de aldrig upplefwat eu sådan köld.

Resande: Det war icke i Canada, utan i Minnesota, Iowa

och Nebraska i Förenta Staterna. Jernvägsbolagens agenter hade för att få sin jord såld, öfwertalt många Skandinawer att utwandra dit.

Andersson: Sigga då dessa stater nordligare än Canada?

Resande: Nej icke egentligen, Browinsen Ontario sträcker sig dock 3 breddgrader sydligare än Minnesota, men jag skall förklara för Eder hwarsföre vintren i Minnesota är kallare än i Ontario, Minnesota är en högslätt, och westra delen är nästan stoglös, så att vinden far öfwer den jemna prärien, utan att stanna eller afbrytas af bergskedjor, eller skog, såsom i Ontario, deputom har Canada många stora insjöar, som gör klimatet mera jemt. Jag har en gång varit ute i en snöstorm i Minnesota, och det glömmer jag ej så lätt, jag har aldrig sett sådant wäder i Canada, och jag har dock wiftats många vintrar i de kallaste delarne af Ontario och Quebec.

Andersson: Fryser då folk aldrig ihjäl i Canada?

Resande: Det will jag icke säga, men sker det så är det genom deras egen oförsigtighet, när en man till exempel dicker sig full och faller i snön på hemvägen från en marknad eller en krog, skall han troligen frysa ihjäl. Sådana olycksändelser ske ibland och kunna äfwen inträffa i Sverige. Wintern 1872 hörde jag talas om 20 personer, som woro ihjälfrusna i England, men dertför lär ingen wäga påstå, att England har ett för kallt klimat.

Andersson: Det är väl icke Er mening, att alla som fröso ihjäl i de westra staterna hade supit sig fulla.

Resande: Nej långtifrån, jag sade Er ju, att snöstormarne på Minnesotas slätter äro mycket stränga, strängare än i någon annan stat i Amerika. Men i och för sig sjelf är faran icke så stor ens i Minnesota, om blott folket förstår att rätt skydda sig. De stadars tystrar och skandinawer, som ledo så förfärligt den wintern i de westra staterna, woro nyligen ditkomna och obekanta med en sådan storm, som då härjade der. De som öfwerlefde den skola icke äno utsätta sig för en dylig. Ett tätt och varmt hus, goda warma kläder, och slarp utkif på den kommande stormen (som wanligtvis wisar sig ett par timmar förut) samt när en sådan är i wäntan icke företaga resor utanför sin egen kafelugns område, kan man wara gansta säker äfwen i Minnesota.

Andersson: Har Canada annars ett hellsamt klimat?

Resande: Kanste det friskaste i hela werlden. Enligt officiella statistikken är dödsprocenten mindre der än i Förenta Staterna, och långt mindre än i något Europeiskt land.

Andersson: Sommaren skall ju wara mycket het der, hetare än här, är det sannt?

Resande: Att dömma af min egen erfarenhet, skall jag swara

ja. Jag har nu varit några veckor här, men ehuru det är midt i Juli månad, har jag icke funnit en riktiq warm dag.

Undersson: Ja, men sommaren i år är också owanligt kall och fuktig.

Resande: Det är möjligt, men i alla fall är sommaren i Canada warm nog och lång nog, så att hweten blir mogen hwarje år, ja tillochmed mais hwilken icke mognar i England, och sällan i Danmark, triffes godt i de sydwestliqa delarne af Canada. Många sydtropiska wärter, såsom Persikor och Meloner, som knappt kunna odlas i drifhus i det nordliga Europa, mogna hos oss i Canada under bar himmel. Ni skall icke vara rädd för hettan; som landtbrukare skall Ni finna den både fördelaktig och behaglig.

Undersson: Jag får säga att jag efter Er beskrifning har fått en mycket god tanke om landet. Will Ni ännu tillåta mig ett par frågor?

Resande: Gerna! Jag skall gifwa Er alla upplysningar, som stå i min makt, och som jag är född der, och har inhämtat erfarenhet både som landtbrukare, och i den offentliga tjensten, är jag troligtwis bättre i stånd att gifwa upplysningar, än de resande, som efter några få veckors wistande i landet skrifwa hela böcker derom.

Undersson: Nåväl! mina frågor äro hufwudsakligen angående regeringen der, och det gläder mig att få en så god auktoritet som Ni. Säg mig, måste en fremling betala skatter och är hans röst berättigad i de offentliga ärendena, och i lagstiftningen?

Resande: Då våra statsinkomster hufwudsakligen insamlas af tullen, måste Ni betala skatt liksom alla andra. Tullen går att priset på utländska waror, såsom Bomull, Silke, Brännwin, Tobak, Win och andra saker blifwa högre, men det är ju mest saker som en fattig man kan undwara. Har han ingen lust att bruka dem, betalar han ingen skatt derför, brukar han litet deraf blir hans skatt också liten.

Undersson: Förstår jag Er rätt, fins der inga krono- eller kyrko-skatter.

Resande: Nej ingendera. När en man eger sin jord har han inga skatter att betala derför, och hwad det kyrkliga angår, så uppehållas kyrkor och lärare genom frivilliga gåfwor, och hwar och en gifwer så mycket eller så litet som han har lust eller råd till.

Undersson: Då måste Canada vara ett lyckligt land, när man inte behöfwer betala andra skatter än dem som Ni har omtalt.

Resande: Jag tror att wi ha mindre skatter der än i något annat land med en ordnad regering, men jag will icke wilsleleda

Er. Wi hafwa kommunal-skatter, som användas till att anlägga och underhålla wägar, bygga broar, upprätta skolor, kort sagt till alla kommunala och lokala saker, men dessa skatter påläggas af tjenstemän som wäljas af folket sjelfwa inom kommunen. Regeringen har intet att säga öfwer dem. De påläggas och användas af kommunen sjelf till des eget bästa.

Undersson: Har Ni då ingen kung eller adel i Canada?

Resande: Swarken det ena eller det andra. Wäl är drottningen af England Canadiska regeringens öfwerhufwud, men hon får icke en skilling derför. Hon representeras af general-guvernören, som anställles af engelska reeringen, men våra lagar stiftas af vårt eget parlament eller Riksdag, och förändras när wi sjelfwa finna för godt. Der är endast få män, kanske ett dusin i hela Canada, som hafwa fått titlar eller ordnar af drottningen, men dessa titlar gå icke i arf, eller medföra några företräden.

Undersson: Har Ni då heller ingen armé eller flotta?

Resande: Nej, det ha wi icke. Wi ha wäl en slags armé, men tjensten deri är frivillig, och liknar i det närmaste hwad Ni här kallar skarpskyttekorpjen, och hwad flottan beträffar så ha wi alls ingen. Wi försvaras, om det skulle vara nödwändigt, af Englands flotta och armé; men wi betala likwäl ingenting derför.

Undersson: Ja det är ju mycket bra; men ännu har Ni icke sagt mig om jag får rösträttighet ifall jag bosätter mig i Canada.

Resande: Nej, det war sannt. Nåväl ser Ni, wilkoren för röstberättighet är något olika i de olika provinserna. I Ontario och Quebec skall Ni 1:o vara Engelsk underfåte och 2:o som egore eller förwaltare begagna en egendom om minst 1500 Akdr wärde. I staderna fordras det något mindre. I provinserna Nova Scotia, New Brunswick, Prince Edward's Island, Manitoba och det Brittiska Columbia är nästan allmän rösträtt, men Engelsk underfåte måste Ni blifwa, hwilket ster genom att naturaliseras. Det är föröfrigt det samma i Förenta Staterna, och hela ceremonien består blott i att aflägga trohetsed.

Möller: Om förlåtelse att jag blandar mig i samtale, men efter som jag också har tänkt att resa till den Nya Werlden, will jag gerna, om Ni tillåter det, göra Eder några frågor.

Resande: Med glädje! Jag är till Er tjenst såwidt min förmåga sträcker sig.

Möller: Tac, jag har hört på Er samtale och lärt mig mycket, som jag icke wiste förut; men Ni har icke talat om folk af min profession, och hur de skulle hafwa det i Canada.

Resande: Jag får fråga först hwad Ni är?

Möller: Jag är egentligen grossmed, men arbetar för till-

fället på en mekanisk verkstad. Jag kan bruka mina armar till alla gröfre smedarbeten.

Resande: Hur mycket förtjenar Ni här om dagen?

Möller: Omkring 3 Rdr, ibland mer, ibland mindre.

Resande: Och hvad kosta lifsförnödenheterna här?

Möller: Omkring 1½ Rdr.

Resande: Godt, jag skall säga Er hvad Ni kan förtjena både i städerna och på landet, förutsatt att Ni är en duglig arbetare. En wanlig grossmed förtjenar mellan 5 och 8 Rdr dagligen; en mekanisk arbetare mellan 6 och 9 Rdr, under det han kan få god kost och logis för på sin höjd 2 Rdr.

Möller: Då må jag ju i Canada kunna lägga undan 7 Rdr om dagen, under det jag här knappt kan spara 1½ Rdr.

Resande: Ja, om Ni är en duglig mekanisk arbetare, men om Ni deremot endast är en grossmed kan Ni knappast beräkna Ert öfverskott eller besparing till mer än 2 eller 3 gånger Er nuvarande.

Möller: Kan Ni garantera mig stadigt arbete till bara det dubbla af min nuvarande dagslön, så reser jag till Canada.

Resande: Om förlåtelse, jag är hvarken utvandringsagent eller fabriksägare. Efter mitt bästa vetande har jag sagt Eder hvad en arbetare af Eder profession wanligtvis tjänar, och kan på min heder försäkra Eder, att hvarje ord är sannt. Dessa saker kan Ni lätt öfvertyga Eder om genom att läsa de officiella statistikerna och andra underrättelser från de olika provinciella regeringarna.

Möller: Ja, jag önskar bara weta, om jag kan wara säker på arbete om jag kommer dit.

Resande: Det beror på till hwilken trakt af landet ni reser. Sämptet jag wet är Quebec bästa lönstigningsplatsen, ehuru ni knappast skulle finna arbete der, alldenstund efterfrågan för arbetare är större i det inre af landet. Ser Ni, i Quebec har Canadiska regeringen upprättat ett invandringskontor och anställt en duglig och pålitlig man, som kan gifwa invandrarerna de bästa råd angående den plats der han lättast kan finna sysselsättning. Det bästa Ni kan göra är att följa hans råd.

Möller: Ja, det är nog bra. Men om han nu tillråder mig att resa en 100 mil eller så in i landet, och jag icke har pengar att betala resan med, hur går det då?

Resande: Det skall Ni icke beymra Er öfwer. Om det är Ert fasta beslut att göra Canada till Ert blifwande hem, så befordras Ni fritt till hvarje stad eller ort i landet, med undantag af provinserna Manitoba och Brittish Columbia, med jernväg eller ångbåt. Det är embetsmannens pligt att jända Er dit Ni önskar, och underrätta er om Ni kan få arbete der. Alldenstund han får noggranna upplysningar från de viktigaste

städerna om hurumånga arbetare af olika yrken som behöfwas på hvarje plats, och då han skall föra noggranna anteckningar öfwer de handtverkare han sänder till hvarje plats, så är han äfwen i stånd att säga när behofwet är uppfyllt. Hela detta system har blifwit mycket omsorgsfullt utarbetadt och har wisat sig serdeles förträffligt i praxis.

Undersson: Hör nu, det är sannt: jag har en bror. Han är murare och har äfwen lust att utwandra. Skulle Ni äfwen råda honom att resa till Canada?

Resande: Ja, bestämdt. Der är ännu större efterfrågan för murare än smeder, och deras aflöning är därför högre. Jag tror att jag har en af regeringens sista listor på mig. Låt mig se. Jo, se här är den. Af denna kan Ni finna hwilken arbetslön de olika handtverkarne uppnå i Canada. Jag vill läsa den för Er och göra våra dollars till swenska kronor, då ni ju icke känner wårt mynt.

Bagare	5 kronor	10 Mjöltnare	6 till 8 fr.
Grossmed	4 „	till 8 Målare	5 „ 8 „
Klensmeder	5 „	10 Gatläggare	5 „ 10 „
Murare	8 „	14 Sadelmakare	5 „ 10 „
Timmermän	5 „	10 Skomakare	4 „ 8 „
Stjepstimmermän	3 „	10 Skräddare	5 „ 8 „
Tunnbindare	6 „	8 Bledslagare	5 „ 7 „
Hjulmakare	5 „	8 Trädgårdsmästare	5 „ 7 „
Garfware	4 „	6 Arbetskarlar	4 „ 6 „

Naturligtvis kan Ni icke begära annat än den lägsta aflöningen, innan Ni har gifwit prof på Er duglighet.

Möller: Naturligtvis får man icke kosten äfwen, med sådana arbetslöner.

Resande: Nej, det är klart. Handtverkare som arbeta för dagspenning, hålla sig ju wanligtvis alltid sjelfwa med kost.

Undersson: War nu god och säg mig hwilken tid på året Ni tror att det wore bäst för mig att resa till Canada.

Resande: På wären. Sednare än Augusti bör Ni icke komma till Canada, om Ni icke har nog pengar att uppehålla Er sjelf den första wintern. Kommer Ni sednare kan Ni nemligen icke påräkna fast arbete.

Möller: Kan icke jag heller få arbete om wintern?

Resande: Jo, Smeder, ja, tillochmed alla de arbetare som uppräknades i den listan jag läste för Er, kunna alltid finna arbete. Men har man familj att förja för, är det klokast att resa tidigt på sommaren, så att man kan ha tid att göra sig bekant med förhållandena och wälja en god bostad i närheten af det ställe der man har arbete.

Möller: Jag får werkligen tacka er för alla de upplysning-

gar Ni har gett of; men jag har ännu en fråga att göra. Hvad kostar öfverresan?

Andersson: Ja, det war just det samma jag tänkte fråga om. Det finnes så många utvandrareagenter, som alla wilja hafwa passagerare, och hvar och en talar illa om andra ångbåtslinier än sin egen, så att folk knappast wet hwilken linie de skola wälja och till wå köpet frukta att blifwa uppförtade i priset.

Resande: Det der är saker som Ni kan få bättre reda på utaf andra än utaf mig. Jag känner endast två ångbåtslinier som befordra passagerare emellan Liverpool och Quebec och de äro båda mycket goda. Allanlinien är den äldsta och eger ett wälgrundadt anseende. Dominionlinien är yngre, men äger några förträffliga ångbåtar och omtalas med beröm utaf dem som rest med den. Passagerarepriset annonseras i många tidningar, och jag tror ej att agenterna fordra högre betalning än den annonserade.

Andersson: Wi få tacka Er för alla upplysningar som Ni lemnat of. Jag tror nästan att jag will sälja mitt hus och resa till Canada tidigt nästa wår; will Ni tillråda mig att taga några möbler och husgeråd med mig?

Resande: Ni skall icke taga någonting alls med er, undantagandes kläder och sådana småsaker som kunna wara er till nytta men ej taga för stor plats. Allt hwad Ni behöfwa, utom kläder kan Ni få billigare i Canada än det skulle kosta Er att föra det med Er öfwer. Förwandla allt hwad Ni har i reda pennningar och gdm på dessa så länge Ni kan.

Möller: Jag tror att ett glas öl icke skulle smaka så galet. Ni måste wara förstig efter att ha talat så mycket.

Resande: Tack skall Ni ha — Jag har ingenting emot att försöka ert bayerska öl. Jag tycker nästan lika mycket om det som om wårt eget; och så kunna wi dricka ett glas för ett gladt återseende i mitt fosterland. Innan wi skiljas åt will jag emellertid ge Er dessa papper; det är utdrag af Canadiska regeringens rapporter och innehålla nyttiga underrättelser för personer som ha till affigt att utwandra till Canada. Jag antar att Ni derför skall ha nytta af dem.

Tillägg.

Utdrag af Regeringens handlingar och rapporter.

Den ständiga utvandringen från de gamla Civiliserade länderna i Europa till nya, icke kultiverade orter på andra delar af jordklotet är ett egendomligt framträdande drag i nutidens kulturörelse och synes icke aftaga, utan snarare tilltaga hwad antalet utvandrande beträffar. Detta är också gansta naturligt, då, i trots af den genom utvandringen förorsakade förminskningen i folkmängden, erbjudandet af arbete är större än efterfrågan, arbetslönen, tillföljd deraf förhållandewis låg och fattigbördan ständigt wexande.

Men är utvandringen ständigt i tilltagande, bör det äfwen wara riktigt att närmare utwisa den flö af menniskor som bäst egnar sig för de nya länderna och gifwa den några nyttiga wintar. Affigten med denna skrift är att göra detta, med särskild hänsyn till Canada.

Alldenstund utvandring är ett viktigt, allwarligt steg kanfse det viktigaste i en menniskas lefnad, bör saken alltid noga öfwerwägas innan steget uttages. Man må tänka på att det innebär en upplösning af alla de band som fästa den utvandrande wid det gamla barndoms hemmet och tvingar honom, så till sägandes, att börja lifwet på nytt i det nya land, hwarest allt till att börja med måste förekomma honom fremmande. Daktadt erfarenheten nu bestämdt utwisar att de flesta snart wänja sig wid de nya förhållandena (i Canada åtminstone skola gansta få efter ett två a treårigt wistande frivilligt lemna landet) så bör man dock tillråda en hvar, som i sitt hemland kan förtjena tillräckligt för sin familjs goda uppehälle och sina barns uppfostran, att icke utwandra, förutsatt att utfigt finnes för att ställningen i hemmet alltid will bliwa lika gynnsam.

Det mest nödwändiga för en utvandrare är en god och stark halsa. Derefter måste han bereda sig på att till en början antaga hwad arbete som erbjudes och icke gå syfvlös om arbete i hans eget yrke ej kan erhållas; och slutligen måste han wara istånd att foga sig efter landets bruk och sedwanor; ty han kan wara öfwerthygad om att han har mycket att lära, lifsom äfwen mycket att glömma.

Önskar en utvandrare att komma på grön qwist i Canada, så finnes endast en wäg dertill och denna är arbete. Den då-

fige, late, eller förfinade bör blifwa hemma och icke tro att Canada är ett annat guldland, hwarest man kan lefwa utan att arbeta. Men är han tillräckligt rik dertill, så är det en annan sak; då kan han lefwa bekwämare och billigare i Canada än på något annat ställe.

Den förre jordbruksministern i Canada, J. H. Pope, säger i en embetskrifvelse till engelska Colonialministern, rörande utvandringen:

"Många tusen personer finnas nu spridda öfver hela Canada, hvilka hitkommo såsom simpla arbetare utan förmögenhet, en del till och med utfattiga, men som nu hafwa uppnått en själfständig ställning, såsom ägare af sin egen jord och hafwa laggt upp nog penningar för att trygga sin ålderdom, under det de jemwäl hafwa uppfostrat och onställt sina barn wäl".

"Swad som dertföre isynnerhet skall påverka utvandringen till Canada, är i verkligbeten icke så mycket den högre arbetslönen, som icke mera den säkra utsigten för till och med den fattigaste att blifwa ägare till sin egen jord och af des åstafning lefwa godt själf och förja för sina barn".

"Återbruket är den lefnadswäg som fordrar de flesta arbetarne, då den ännu är den viktigaste i Dominion. Men wanliga kraftfulla arbetarkarlar kunna få nog med sjsjelsättning då widlyftiga offentliga arbeten nästan öfwerallt här äro satta i gång; och då ännu flera sådana äro påtänkta, till exempel den Canadiska Pacific jernvägen och utwidgningen af canalsystemet, skall efterfrågan för sådana arbetare blifwa ännu större. De vanligaste handverkerierna skola kunna sjsjelsätta ett stort antal mästare och arbetare, liksom äfwen den sig starkt utvecklande fabriksindustrien kommer att fordra ett stort antal inwandrare. Isynnerhet förefinnes öfver hela Canada en känibar brist på tjensteflickor, hvilka dertstädes kunna wänta en god afbning. Barn af båda könen kunna äfwen lätt winna anställning".

Fiskerierna wid såwäl Atlantens som Sydhafwets kuster äro utomordentligt rika och utsträcka, så att en stor del deri öfswade arbetare skola kunna få en wäl lönad sjsjelsättning.

Äfwen de öfver hela Canada utbredda mineraliska rikedomarne fordra redan nu flera händer än som kunna erhållas och för deras rätta utveckling will nog den närmaste framtiden föröka begäret efter arbetare.

Jordbruksministeriet finner enligt rapporter från Landets olika delar, att det antal arbetare, som för ögonblicket saknas, belöper sig till 146,615 eller litet mer än det tredubbla af årliga inwandringen; men då i den närmaste framtiden det nordwestliga teretoret blifwer tillgängligt för nybyggare, skall detta ofantliga och fruktbara område betydligt föröka behofwet och göra antalet nästan obegränsadt.

Canada i geografiskt hänseende.

Dominion af Canada, som de brittiska besittningarne i Nordamerika nu kallas, intager dettas nordliga hälft. Den anslås till 3,500,000 qwadratmil *) medan yttnehället af de Nordamerikanska Förenta Staterna (Masta inberäknadt) är 3,510,978 och hela Europa 3,900,000. Den med boken följande kartan visar Canadas geografiska läge och öfriga förhållanden till Förenta Staterna och Europa, samt afstånden emellan de två fastlandenas viktigaste sjöhamnar.

På kartan finnes utfatt riktningen af den stora Canadiska jernvägen, som börjar wid Halifax i prowinsen Nya Skottland wid Atlanten, går norr om de stora sjöarne Ontario, Huron och Superior, genom den nyligen upprättade prowinsen Manitoba öfver Klippbergen till Wancouvers ö wid stilla Hafwet.

Den linie, som på kartan börjar wid Labrador's kust och går söder om Hudsonswiken till Masta, visar att största delen af detta omätliga land är egnadt att frambringa säd och gräs i rikligt mått, för menniskor och djur, under det att den andra sydligare linien, som börjar norr om Charleston (i Förenta Staterna) wid Atlanten och slutar norr om San Francisco wid stilla hafwet angifwer den sydligaste gränsen för sommarregnets region. Emellan dessa båda linier finnes den trakt som bäst egnar sig för odling af hmete, korn, hafre och andra sädes- och gräsforter hvilka tillhöra den tempererade zonen och här finner man äfwen det fundaste klimat, den fruktbaste jordmån, skogar med värdefulla träd, öfwerflöd af alla slags mineralier och fiskerier som icke hafwa sin like i hela werlden.

Canadas provinser.

För det närvarande delas Canada i 6 provinser, som hafwa hwar sin lokala styrelse, och det "Nordwestliga Territoriet". Dessas namn, yttnehall och befolkning är som följer:

	Qwadratmil.	Befolkning.
Nowa Scotia	18,660	387,000
New Brunswid	27,500	285,777
Quebec	337,045	1,191,576
Ontario	121,260	1,620,850
Manitoba	14,340	11,853
Brittisk Columbia	220,000	50,000
Nordwestliga Territoriet	2,750,000	28,000
	3,528,805	3,576,656

New Founland i St. Lawrencebugten är ännu icke inkorporerad med Canada, men underhandlingar pågå i detta syfte och om ett år eller två skall det äfwen höra dit. Des befolkning

*) Alla här nämnda mil äro engelska hwaraf ungefär 7 på en swenskt.

var 1871 240,557. När detta lägges till Canadas egen befolkning och man tager i betraktande att befolkningen har tilltagit något under de två förflutna åren, kan man för 1873 anslå hela befolkningen till fyra millioner själar.

Canadas Regering.

Som förut är sagdt består Canada af en del provinser, hvilka hafva en gemensam regering liksom Schweiz och Förenta Staterna i Nordamerika, men hvarje särskild provins bestämmer sjelf öfver sina enskilda intressen och styrelsen består af en guvernör anställd af gemensamma regeringen och en lagstiftande församling wald af provinsens befolkning. Den gemensamma regeringen som har sitt säte i staden Ottawa, bildas af Generalguvernören, hvilken anställs af Drottningen af England, samt en lagstiftande församling. Denna består af 2 kamrar, Senaten med 80 medlemmar, walda för lifstiden af regeringen och ett underhus bestående af 200 medlemmar, walda af befolkningen. Hvarje provins väljer sitt efter befolkningens antal bestämda antal representanter, sålunda som nedanstående lista utwisar:

	Senatorer.	Folkwälda.
Ontario	24	88
Quebec	24	65
Nova Scotia	12	21
N w Brunswick	12	16
Manitoba	2	4
Brittish Columbia	3	6
Prince Edwards Island	3	6
	80	206

Canada är nog lyckligt lottadt att få gifwa sig sjelf lagar, bewilja skatter och använda dem till sin egen fördel, på samma gång det står under beskydd af Englands mäktiga flotta och här samt begagnar dess diplomatiska representanters hjälp i sina handelsförbindelser med utlandet, utan att det fordras ett enda stöpp, en enda solat eller en enda riksdaler såsom ersättning. Resultatet deraf är "låga skatter och hög wälmåga".

Canadas klimat.

En fråga af utomordentlig wigt för utwandreraren är klimatet i det land han tänker wälja. Angående Canadas klimat hafwa fremlingar de widunderligaste föreställningar; ihjnerhet äro deras föreställningar om vinterfölden rent af lösliga. Det är sant att wintern verkligen är winter och icke en gråfall regntid. Snön ligger på många ställen 2 a 3 fot djupt i 2 a 3 månader, men detta är en stor fördel, då den bildar ett utmärkt slädföre och beskyddar jorden för den stränga földen. Winterluften är i trots af földen serdeles behaglig, då solen skiner klart

om dagen och månen och stjernorna om natten. Men utom det att klimatet är behagligt är det äfwen serdeles helseosamt, kanste det fundaste på jorden, då der aldrig finnes någon epidemisk sjukdom. Sommaren är äfwen lika afgjord karakter som wintern, luften är merendels klar och warm, men har dock rikligt regu för att befordra wertligheten.

Då Canada ungefär ligger på samma breddgrader som England, Frankrike, Ryssland, Scandinawien och Rykland, skall man naturligtwis också der finna ungefär samma klimat. En utwandrerare från dessa länder, som wille resa till Kansas, Missouri eller Illinois i Förenta Staterna, skulle finna samma förändring af klimat, som om han utwandrat till Palestina eller Persien; istället för den warmen och fuktiga sommaren får han en het och torr. Medelwärmen om sommaren i dessa länder är under 15°, medan den i Kansas, Missouri och Illinois är 19°, och 20° alltså 4 a 5° N. högre. Men den höga temperaturen och den brännande solen är icke den enda obehaglighet utwandreraren träffar här, då regnbristen är ännu kännbarare i dessa trakter; ty hög sommarwärme med swära regnbyar äro wilkoren för att den tropiska zonens wertlighet skall trifwas; men hög sommarwärme med torra gör landet till en öken, och hög sommarwärme med otillräckligt regn gifwa endast dålig störd, då icke konstwattning användes. Hälften af Förenta Staternas område har detta ofördelaktiga klimat. I Canada deremot är sommarwärmen mera tempererad och regnet faller rikligt, hvilket är serdeles gynnsamt för odlingen af de wanliga sädeslagen och gräsweyten. I dalarne längs floderna, Red River of the North, Assiniboine, Saskatchewan och Mackenzie, så långt nordligt som 700 mil från Canadas sydgräns gifwer hwetet en långt bättre störd än någonstädes i Förenta Staterna, och der hwetet trifwes wäl, der trifwes också andra sädesslag.

Canadas Jordareal.

I enlighet med stadssekreterarens berättelse anlås den jordyta som Dominion af Canada besitter, Labrador och Fshafsöarne frånräknade, till nästan 1½ milliard acres. Af dessa äro 32 millioner acres ödemark, nära 77 millioner acres äro prairie-land med spridda stogar och lunder. 298 millioner äro stogbewurna med spridda prairier och allt detta är egnadt för odling af hwete och andra sädesslag; 594 millioner äro endast passande för odling af korn, hafre, jordfrukter och gräs, 411 millioner består hufwudsakligen af klippor och mossar och kan endast producera pelskwerk. En stor del af denna areal är redan uppmätt och består af owanligt fruktbar jordmån. Nebanstående är en berättelse från professor Emmerling wid Kieleruniversitetet, som har undersökt profwen af jordmånen i Manitoba.

Kiel den 29 April 1872.

Jag har nu fulländat den kemiska analysen af Manitoba-jorden och resultatet är i 100,000 delar jord:—

Pottaska	228: 7
Soda	33: 8
Phosphorsyra	69: 4
Kalk	682: 6
Magnesia	16: 1
Dväjwe	481: 6

Eder &c.

Emmerling.

Enligt denna analys är det otvifvelaktigt att en jordbrukare, som önskar till framtida hem det land som har den fruktbaraste jordmån och ger utsigt till den rikaste skörd, kan icke göra bättre än wälja Manitoba i Dominion af Canada.

Canada och Förenta Staterna.

Såsom ett bewis på Canadas öfwerlägsenhet hwad jordbruket angår framför de westliga af Förenta Staterna, må följande berättelse från ett sällskap jordbrukare i Minnesota och Wisconsin tjena. De hafwa tillförsäkrat sig 80,000 acres jord i provinzen Manitoba och wilja sälja sina egendomar i staterna för att utwandra till denna provinns. De gifwa följande 13 skäl hwarför jordbrukare i Wisconsin och andra orter i Förenta Staterna böra sluta sig till hwad de kalla Wisconsin och Minnesota kolonien för Manitoba.

1. Den landsträcka kolonien har tillförsäkrat sig af Dominion-regeringen, 80,000 acres i floddalen af "Red River of the North" består af mörk, utomordentligt fruktbar lerjord och är prairiland bewuret med gräs utan buskager, trädstammar eller sten, som skulle kunna hindra plöjningen.

2. Skog och watten finnes i öfwerflöd. Bränsle och gärdse för inhägnader i närheten och Minnesotas furuskogar på endast ringa afstand.

3. Marknaden i provinzen är mycket god nu och will troligen förblifwa sådan, alldenstund en jernväg är under byggnad och emigranter ständigt strömma till denna prärie-provins.

4. När sförden blifwer större än provinzen sjelf förbrukar, skall det finnas 2 jernvägs-linier en Amerikansk och en Canadisk, som för låg frakt skola föra öfwerflödet till Superior-sjön hwarifrån kolonien är aflägsnad 350 mil.

5. Lifsuppehållet för landmannen kostar mindre i Manitoba än i Förenta Staterna, emedan nödwändighetsartiklarne der äro billigare, statterna låga och statsfulden ringa.

6. Landets allmänna mynt är guld och silfwer, icke sedlar.

7. Klimatet är behagligt och sundt, icke för varmt om som-

maren och jemt kallt om wintern, utan starka stormar. Slädföret är mycket godt tillöchmed om snön icke är djup.

8. Fint land i Manitoba är i jernvägs-sällskapernas händer; det är öppet för nybyggarna utan betalning.

9. Då man följer med en koloni, är man säker på att genast få grannar och wet på förhand hwilka grannar man skall få.

10. Skolor, kyrkor och andra ett gammalt bebodt lands bekwämlichkeiten, skola redan finnas till hands.

11. Genom att sluta sig till kolonien blifwer man genast ägare till en stadslott i kolonialstaden Emerson. På grund af dennas förträffliga läge wid sammanbindningspunkten mellan den Amerikaniska och Canadiska jernvägen och, så att säga på dörrtröskeln till den nya Nordwestern, skola stadstomter säkerligen snart få ett högt värde. Många lotter i Winnipeg har redan nu ett värde af 2,000 dollars.

12. I Förenta Staterna är nästan all jord, hwilken gifwes som Homestead redan upptagen. Provinzen Manitoba har många millioner utmärkt god jord, hwaribland man kan wälja, ifall det wal, koloniens styrelse har gjort, icke skulle bifallas af medlemmarne.

13. Ett homestead är, då man följer med kolonien, säljbart till fördelaktigt pris, när helt man skulle önska lemna kolonien.

Agenterna för "Allan" och "Dominion" Angbåtslinierna i Hamburg, Köpenhamn, Göteborg, Kristiania och Bergen, äro istånd att lemna emigranter som önska utwandra, den fullständigaste underrättelse. Om det minsta twifwel eller missförstånd i detta afseende skulle uppstå, kan man utan vidare hänwända sig till Dominion regeringens General-Agent på Canada, Rege- ringens kontor, Westminster, London.

maren af ...
 ter ...
 8. Juni ...
 det är ...
 9. ...
 10. ...
 11. ...
 12. ...
 13. ...
 14. ...
 15. ...
 16. ...
 17. ...
 18. ...
 19. ...
 20. ...
 21. ...
 22. ...
 23. ...
 24. ...
 25. ...
 26. ...
 27. ...
 28. ...
 29. ...
 30. ...
 31. ...
 32. ...
 33. ...
 34. ...
 35. ...
 36. ...
 37. ...
 38. ...
 39. ...
 40. ...
 41. ...
 42. ...
 43. ...
 44. ...
 45. ...
 46. ...
 47. ...
 48. ...
 49. ...
 50. ...
 51. ...
 52. ...
 53. ...
 54. ...
 55. ...
 56. ...
 57. ...
 58. ...
 59. ...
 60. ...
 61. ...
 62. ...
 63. ...
 64. ...
 65. ...
 66. ...
 67. ...
 68. ...
 69. ...
 70. ...
 71. ...
 72. ...
 73. ...
 74. ...
 75. ...
 76. ...
 77. ...
 78. ...
 79. ...
 80. ...
 81. ...
 82. ...
 83. ...
 84. ...
 85. ...
 86. ...
 87. ...
 88. ...
 89. ...
 90. ...
 91. ...
 92. ...
 93. ...
 94. ...
 95. ...
 96. ...
 97. ...
 98. ...
 99. ...
 100. ...

THE MONTREAL OCEAN STEAM SHIP COMPANY,
ALLAN-LINIEN,

befordrar medelst sina snabbgående och för persontrafiken särdeles väl inredda första klassens postångare:

Corinthian,	Peruvian,	Caspian,	Sardinian,
Manitoban,	Moravian,	Scandinavian,	Circassian,
Phoenician,	Hibernian,	Prussian,	Canadian,
Waldensian,	Nova Scotian,	Austrian,	Polynesian,
Saint Patrick,	North American,	Nestorian,	Sarmatian,

passagerare till

Förenta Staterna och Canada.

Passagerarepriserna äro de billigaste. Examinerad Läkare medföljer hvarje ångare. Behöflig medicin utlemnas gratis. För qvinliga passagerares uppasning finnas fruntimmer anställda. Kosten serveras riklig och af bästa beskaffenhet.

Genomfartsbiljetter till de flesta stationer i Förenta Staterna och Canada försäljas.

Ingående skriftliga förfrågningar besvaras med omgående post af Kompaniets Generalagenter under adress **Allan-Liniens kontor i Göteborg, Köpenhamn och Christiania.**

